

מעשה בלהקת בוני מ.. הרצל והערץ השני של הטלוויזיה הגרמנית

חיים הררי

המעשה מתחיל בארבע עובדות שלכאורה אין כל קשר ביניהן:

1. תיאודור (בנימין זאב) הרצל, היה אולי המפורסם בראשי התנועה הציונית, אחד מראשוניה, ואולי גם הבולט ביותר בין כל אלה שהביאו אותה לידיעת הציבור האירופי ומנהיגיו, אבל בוודאי שלא היה הראשון שעמל ולחם למען שיבת ציון, אפילו לא בדורו.

2. בוני מ. (Boney M) הייתה להקת זמרי דיסקו פופולרית שחבריה באו מהאיים הקריביים, והמפיק שלה היה גרמני. הלהקה התפרסמה באירופה ובעיקר בגרמניה החל מאמצע שנות ה-70 של המאה העשרים. הם מכרו כמאה מיליון תקליטים ואחד מהלהיטים הגדולים שלהם נשא את השם "על נהרות בבל".
<https://www.youtube.com/watch?v=fGyfxOCYvtM>

3. סבי, חיים הררי, עלה לארץ לבדו ב-1896 בגיל 13 מלטביה, והיה האחרון (כן, האחרון, לא הראשון) בין אבותי ואמותי שהגיע לארץ.

4. בין עוונותי, ניתן למנות את הקמת המכון למדע וטכנולוגיה באוסטריה, מעין העתק של מכון ויצמן, סיפור הצלחה מפתיע, שהקמתו התחילה ב-2007 ובשנת 2020 יש בו כבר כ-60 קבוצות מחקר, 800 עובדים, ויחסית לגודלו, הוא זכה ביותר מענקי מחקר אירופיים תחרותיים גדולים מכל מכון אירופי אחר.

וכאן מתחיל הסיפור הקצר, שמלמד משהו על תקשורת, משהו על אירופה וגם משהו עלי:

בשנת 2010 מלאו 150 שנה להולדתו של הרצל, והערץ השני של הטלוויזיה הגרמנית, ZDF, החליט לערוך תכנית דוקומנטרית מקיפה על "מייסד הציונות, שעשה זאת בינה". כיון שנכוחותי בוינה לעתים קרובות היתה ידועה להם, הכתבת שלהם בוינה, שערכה את התכנית, בקשה לראיין אותי. נפגשתי אתה בבית קפה וינאי לשיחת רקע, והמשפט הראשון שלה היה: "רציתי לדבר אתך על הרצל, האיש שייסד והמציא את התנועה הציונית". ענית לה: "גבירתי, האם שמעת על להקת בוני מ.?" היא, כמובן, אישרה. ואז אמרתי לה:

"השיר המפורסם ביותר שלהם אומר - על נהרות בבל ישבנו ובכינו בזוכרנו את ציון. וגם את זה, הם לא המציאו אבל לקחו את זה מהתנ"ך, מספר תהילים. הרצל היה מנהיג גדול, פוליטיקאי מזהיר, נכס חשוב מאד של התנועה הציונית, איש חזון מרתק, אבל הוא לא המציא את הענין. דורות רבים של יהודים חלמו על כך וחתרו לכך, ואת מדברת כרגע עם מישהו שכל ארבעת סביו וסבותיו עלו בתקופות שונות לארץ ישראל מתוך דבקות בציונות, וכולם הגיעו עוד לפני שהרצל כינס את הקונגרס הציוני הראשון".

שוחחנו עוד כמה דקות ושולחתי לדרכי בבוז. כשהתכנית שודרה, רואיינו בה כמה ערבים וישראלי אחד: אורי אבנרי.